

זמנים לשבת קודש

- הדלקת הנרות 7.07
- חצות היום והלילה 12.38
- עלות השחר 3.42
- זמן החמה 5.28
- סוף זמן קרי"ש 8.10 - ב' 9.03
- סוף זמן תפילה 10.14
- שקיעת החמה 7.48
- מוצאי שבת 9.01

פרקי אבות פרק ו'

דמותה לתמר

ג'ריון ק"ז - שנה ה' - נשא תשס"ח

י"ד ע"י

**התאחדות אברכים
"ויאל משה"
ד' סאטמאר**

נתייחד ע"י כ"ק מרן רביה"ק זי"ע
בנשיאות כ"ק מרן רבינו שליט"א
בעה"ק ירושלים חובבי"א

מגיד תעלומה

טעם לברכת כהנים בלשון הקודש

מצינו טעם נכון על שהקפידה תורה שהתאחדות ברכת כהנים נאמרת בלשון הקודש דוקא, דהנה ה' צוה על הכהנים לברך את ישראל ולהשפיע להם באמצעות הברכה כל צרכיהם. לכל אחד ואחד מישראל די מחסורו אשר יחסר לו, אך יש שאין הכהנים יודעים ומכירים מה הם הדברים הנחוצים להם לישראל, ואם כן כיצד יתברכו ישראל ממקורות הברכות ככל צרכיהם שאין הכהנים מתכוונים בברכתם להמשיך אותה השפעה הצריכה להם. לזה אמר כה תברכו בלשון הקודש, וכיון שיאמרו הכהנים הברכות בלשון הקודש לא יחסר כל בה, כי בתוך הברכות הנאמרות בל"ק כלל הקב"ה צרכי בני ישראל וכל מחסוריהם, וכמבואר בשל"ה הקדוש כי לשון הקודש עמוק עמוק גבוה מעל גבוה במקומם ובשרשם למעלה בקודש, ומהם משתלשלים באלפי עולמות מדרגה אחר מדרגה, ואם כן כיון שהברכות נאמרות בלשון הקודש נכללו בהם כל הברכות הצריכים לבני ישראל, וכל משאלות לבבם לטובה, מה שאין כן אם הם נאמרים בשאר לשונות שאין להם אלא הכוונה הפשוטה דייקא.

כנגד שמונה

לעבוד עבודת עבודה. זה השיר שהיה עבודה לעבודה אחרת והיא הקרבנות, והנה הוא נחלק לשמונה חלקים כי מספר הלויים המשוררים שמונה חלקים, והם אסף הלוי ידותון איתן האזרחי הרי ארבעה, ולוי היה שם ששמו בן הרי חמשה, ועל הגתית הוא משפחת הגתית והוא משפחת עובד אדום הרי ששה, ובני קרח הרי שבעה, ובני משה הרי שמונה, כי תפלה למשה ענינו לבני משה. והיו משוררים ג"כ בשמונה כלים ואלו הן, על גנינות, על מחלת, על עלמות שיר, והמשא, שנאמר (דברי הימים א טו) וכנגינהו שר הלויים במשא יסור במשא כי מבין הוא, והוא קול חזק וגבוה, מלשון (בראשית כט) וישא את קולו, ודרשו ר"ל במסכת ערכין אל תקרי יסור אלא ישיר במשא, דכתיב לעבוד עבודת עבודה ועבודת משא. ועל הנחילות, והוא מלשון חליל, וכתיב (מלכים א א) והעם מחללים בחלילים, ועל שושנים, על הגתית, על השמינית.

עמוד אש על קבור של ר' יהודה בן בתירה

ממעלת רבי יהודה בן בתירה, ידוע מספרים ונועד לכל, אשר בליל ראש חודש סיון ובליל שבועות כל העולם רואים עמוד אש על קבור מהארץ עד לשמים, והוא דבר פלא בעיני כל רואיו.

(תפארת שלמה, ליקוטים מס' פסחים)

מילי מעלייתא

מעלת האחדות

כה תברכו את בני ישראל אמור להם יברוך וכו'. יל"ד פתח הכתוב בלשון רבים כה תברכו וסיים בלשון יחיד יברוך. ויל"פ דהנה אחז"ל לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום, ויל"פ הטעם דהנה כבר אחז"ל ע"ה"פ וישא בלעם את עיניו, ראה שאין פתחיהם מכוונים זה כנגד זה, כי דרכם של בני אדם אף שיש להם די סיפוקם ולא חסר להם כלום, אמנם כשרואים את חבירים שיש לו יותר מהם אז מקנאין בו ועינם רעה בשל אחרים, וזהו הפי' שלא היו פתחיהם מכוונים זה כנגד זה, שלא הביט אחד מה שיש לשני, אמנם כשיש שלום ואחדות בעולם אין אדם צר עין ואין עינם רעה בשל אחרים ורוצים בשלום חבירים, וזהו הפי' לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה, שיחזיק הברכה שהקב"ה נותן ולא יקנא בחבירו ויסתפק במה שיש לו, אלא השלום, דע"י אחדות לא יהיו עינם צרה בחביריהם, והיינו דאמר הכתוב כה תברכו את בני ישראל, רק באופן זה תברכו את בני ישראל כשתוכלו לומר להם בלשון יחיד, דאין עין רעים בחבורתה, ומ"מ ברכה זו כולל כל כלל ישראל כל יחיד ויחיד לעצמו.

הברכה חל רק כשבני ישראל הם באחדות

כה תברכו את בני ישראל אמור להם יברוך. יש לעיין למה נאמר ברכת כהנים בלשון יחיד, והלא אין נשיאת כפים בפחות מעשרה. אך הנה כשישראל הם באחדות ושלום, נקראים בלשון יחיד, כמשה"כ ויחן שם ישראל נגד ההר, ופירש רש"י בלב אחד כאיש אחד, והנה אמרו רז"ל (סוף עוקצין) לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום. ולכן מההכרח לכתוב אצל הברכות לשון יחיד, כי הברכה תחול רק כשיש אחדות ושלום בישראל. וזהו הפי' כה תברכו את בני ישראל אמור להם יברוך, כלומר שבאופן זה תחול הברכה על ישראל, אם יכולין לומר להם יברוך בלשון יחיד. וזוהו מובן היטב כוונת הברכה של ברכת כהנים, וצונו לברך את עמו ישראל באהבה, כלומר כשישראל הם באהבה.

כל הרואה סוטה בקלקולה מסתמא יש בו כעין זה

למה נסמכה פרשת נזיר לפרשת סוטה, לומר לך כל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין. וי"ל עפ"י שאמרו חכמי המוסר: דמי שרואה דבר עבירה בחברו, יפשפש במעשיו, כי לא לחנם אינה ה' לעיניו דבר זה, אלא מסתמא יש בו ג"כ מקצת מאותו העבירה, ע"כ חייב לפשפש ולשוב מזה. ולכן כל הרואה סוטה בקלקולה, צריך לדעת שלא על חנם אנה ה' לידו שראה דבר זה, כי מסתמא יש בו כעין זה, ע"כ יראה להזיר עצמו מן היין.

סדר הלימוד לפד' בהעלותך - מסכת גיטין

יום	א	ב	ג	ד	ה	ו	שבת
דף	ע"ה:	ע"ה:	ע"ה:	ע"ו:	ע"ו:	ע"ו:	חזרה

מענינא דיומא

השפעות קבלת התורה בזמן הזה

ומבואר במדרש (ילקוט יתרו רמז צב) אמר הקב"ה לישראל בני היו קורין את הפרשה הזו בכל שנה, ואני מעלה עליכם כאילו אתם עומדים לפני ה' סיני ומקבלים את התורה, שנאמר ביום הזה באו מדבר סיני. ובודאי מוכח זו גם בימינו אנו נשפעים בכל ההשפעות שזכינו לזה בימים ההם. ולסיבה זו ציונו הבורא ית"ש לספור שבע שבתות תמימות ממוחרת השבת כדי לתקן בכל ספירה מדה אחרת ולהכין את נפשנו לזכות שהקריאה ביום החמישים יעורר זמן מתן תורתנו. אבל אחרי ככלות ימי הספירה נתבונן במעמדיו הדל ונואה כי מי היה האיש שיאמר שהוא זכה להשלים תפקידו בימי הספירה, ואין נוכל לזכות להאור הקדושה ביום המחרת. אבל עלינו להשכיל כי גם כשנגלה ה' על הר סיני לא היו בהם בישראל שום מדריגה ראויה ונכונה לקבלת התורה, ולא זכו לזה אלא מנחם שרוחם היה נשבר בקרבם שידעו כי הם עומדים בתחתית המדרגה ובשפלות המצב, כי מי הוא האיש אשר יזכה לזה מנחם מעשיו, וכמו כן גם אנו כאשר נתבונן מעט בפעולתנו במשך הימים שעברו, נדע כי באמת אין לנו שום מעלה ונדה נכונה לזכות לאור מתן תורה, ולחיות כי לב נשבר ונדה אלקים לא תבוא, על כן מנחם זה גם מי שאינו זוכה לראות בפועל קולות וברקים מדי שנה בשנה בעת קריאת הפרשה, אבל הרי כולנו מאמינים בזה וכל איש ישראל לבנו נלכב בקרבו בעת קריאת הפרשה לעבודת ה' כלבב שלם, ומנחם הכנה זו זוכה כולנו גם בשנה זו להשפעות שנשפע לנו במעמד הנבחר שפע רוחני ושפע גשמי, ויקבל ה' לרצון את תפילתנו שאנו שופכים שיח לפניו בכל יום ויום ובפרט ביום הזה והאר עינינו בתורתך ודבק לבינו במצותיך לאהבה וליראה את שנתך, ונזכה להבין ולהשכיל את דברי תורתך ללמוד וללמד לשמור על ה"ל"ת ולעשות המ"ע, ונזכה להתעורר לדביקות בתורה ובמצוות.

כ"ק מרן רבינו שליט"א, גיעלת חג השבועות תשס"ב

נתינת התורה על כל השנה

המדרש מאריך ביותר בפרשה זו ומשאר כל המקומות, ונראה לפי שבכל שנה חל הפרשה לקרותה בתג השבועות שאז נתנה לנו תורה, ומתחדש בטוב השי"ת נתינת התורה על כל השנה.

חידושי הר"ם

ואתה הפקד כה תברכו את בני ישראל וכו'. אפשר לומר בהקדם מאמר הכי אמר שומר אתא בוקר וגו' וכתוב להלן אם תבעיון בעיו שובו אתיו,

ופירש"י ז"ל אם תבקשו בקשתכם למהר הקץ, שובו אתיו, בתשובה. והכוונה שאין לנו שום עצה אחרת לקרב הקץ אלא לבקש רחמים מאת השי"ת ולשוב בתשובה שלימה לפניו, ולחוק את דרך התורה והאמת, אבל קץ הגאולה אינו מסור אלא ביד הקב"ה בלבד, שהוא שומר את הקץ ואינו מגלהו לשום בריה, דאל"כ אינו שומר אמיתי ח"ו. וכל מה שבא מצד אחר ולא מהקב"ה הכל הוא הבל הבלים ממקור השקר והכזב, ואין בו קורטוב אמת לא מיניה ולא מקצתיה, וכאין ואפס הוא נחשב. השי"ת יעזור שיתבטל ע"י רחמים וחסדים, ובמהרה נפטור מן הצרה הזאת מבלי זיוק לשום נפש מישאל ח"ו. ובוה מבואר היטב מה שאמרה"כ כה תברכו את בני ישראל "אמור להם", דלפי שבכלל ברכה זו ישנה גם הבטחת "וישמרך" שעניינה שישמור ה' לנו את הקץ ולא יתן שישלטו בו ידי זרים המקטריגים הסט"א וכת דיליה המתגברים בכל כוחותיהם לעכב ביאת הגאולה, שהיא גמר ביטולם והעברתם מן העולם, על כן הזהיר הכתוב "אמור להם" שיהיה משרע"ה את בני ישראל על שמירת הקץ, שלא ישלולו לנפול ברשת מסיתים ומדיחים אשר יזיפו השחיתו והתעונו לפתות את ישראל בגאולה של שקר.

יברכך ה' וישמרך. במדרש רבה דרש יברכך ה' בבנים וישמרך בבנות, עוד דרש יברכך ה' בעושר וישמרך מן המזיקין, ואפ"ל דכחא אזלי, כי כאשר נתברך האדם בבנים ובנות יש לו הוצאות רבות לגדלם ולחנםם על מבועי התורה והיראה, ולזה דרשו יברכך ה' בעושר, שתהא

הברכה לרגליו ויתברך בעושר ונכסים כדי שיוכל לכלכל הוצאות בניו לתלמוד תורה, אך בכל זאת אכתי צריך ברכה מיוחדת שיבא המזון ממקור טהור, כי באם תבוא המזון ממקור מושחת אזי זיוק לחינוך הבנים, ולזה דרשו עוד וישמרך מן המזיקין, היינו מן המזיק לחינוך הבנים, רק ויכלו לגדל בניהם ובנותיהם על טהרת הקודש ממזון קדוש יהלכון. (ברך משה)

יברכך ה' וישמרך. ובמדרש רבה (פי"א ס"ה) יברכך ה' בתלמוד וישמרך בגופך. ויתבאר בהקדם מה דמתאמרא משמי' דהגר"ק השר שלום מבעלזא זי"ע ששאל אותו בנו הגה"ק מהר"י זי"ע בימי ילדותו, על מה שאנו אומרים בכל יום אלקי נשמה שנתת בי טהורה היא, ולכאורה יש להתבונן מי אומר זאת, אם הגוף, הכי יש כח ודעת בחומר עבור להלל ולשבח ליוצרו, ואם הנשמה, הרי מהלשון נשמה שנתת כי משמע שאין הנשמה אומרת זאת, והשיב לו אביו, כי אם האדם זוכה ללכת בדרכי ה', ולשמור תרי"ג מצוותיו וחוקותיו, מודרך הגוף ונהפך לצורה, ויש בו דעת לשבח ולפאר ליוצרו, עכדה"ק, וכ"ק מרן אאמו"ר [שליט"א] (זי"ע) בברך משה (פ' וקהל עמוד רע"ז) כתב לכאור בזה מאמר המשנה (מכות כ"ג) רבי חנניא בן עקשיא אומר רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות, ביאור הדבר שרצה הקב"ה לזכות את ישראל, פי' לזכך את חומר גופם, שהיו ראויים להיות משכן לנפש הקדושה ולהיות מרכבה ליוצר בראשית, לפיכך הרב"ה להם תורה ומצוות, כמנין רמ"ח אבריהם ושס"ה גידיהם, ועי"ז יטהר כל חומר גופם, ויזדכך כל איברייהם וגידיהם בקדושת המצוות. ובוה יבואר הכתוב יברכך ה' בתלמוד, ועי" שיהאדם יעסוק בתורה, יתקיים מאמה"כ וישמרך בגופך, הכוונה שהגוף יזדכך מכל חומר ויקבל תוספות קדושה, ולפיכך הרבה להם תורה ומצוות, שע"י עסק התורה אשר יברכך ה' בתלמוד, ועי"ז וישמרך בגופך.

(כ"ק מרן רבינו שליט"א, תשנ"ח)

ויתצבו בתחתית ההר

עומדים אנו כעת בתום ימים הקדושים ימי הספירה ותחילת ימים הקדושים ימי חג השבועות, עלינו לדעת עכשיו בזמן זה שעיקר עבודתנו בעת הזה הוא השפלות ונמיכות הרוח ולא לחשוב שאנו כלים מלאים בהכנה להיום הק', וכמ"ש האור החיים הק' שזה עיקר ההכנה וזל"ק שלשה ענינים הם עקרי ההכנה לקבלת התורה שבאמצעותם נתרצה ה' להנחילם נחלת שדי היא תורתנו הנעימה, וענין הב' הוא השפלות והענווה כי אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שמשפיל עצמו ומשים עצמו כמדבר עכ"ל, וכמ"ש בפסוק "ויתצבו בתחתית ההר פי' שכל המעמד ומצב לקבלת התורה הוא מה שעמדו בתחתית ההר כנמיכות רוח ובשפלות גדול ככלי הריק מכל ואו היו ראויים לקבל התורה במדרגת הענוה" (תפארת שלמה) ואך ורק באופן זה נוכל לקבל התורה "ודבר זה צריך לקבל עליו בכל שבועות שיהא כמדבר... ואת זה גופא שיהא כמדבר צריך לבקש מהשי"ת ונפשי כעפר לכל תהי'" (פאר עינים יתרה) ורק באופן זה "כשנשפיל את עצמינו בבחינת סיני ענוה נוכל לקבל התורה, על כן רמוז לעולם קורין פ' במדבר סיני קודם חג השבועות עינינו נוכל לקבל הלקיט בתות"ק בחג השבועות הבעל"ט (שער יששכר) וגם מעשה דאז בשעת מתן תורה היה רק באופן זה ועשה פעולות לזה "התורה הניתנה על הר סיני לא קבלו ישראל בכחינה אחת, דחנה השי"ת ב"ה בחר בחר סיני מכל החרים ליתן עליו את התורה מוחמת שהוא נמוך מכל החרים, דעיקר הוא לעסוק בתורה בהכניעה.

ולכן היו קולות וברקים כדי לשבר אותם ולהביאם אל הכניעה מוחמת הפחד

והמורא" ונעים אלימך לך, וגם מוכשר ומסוגל זמן זה למדת ענוה זו "בחג השבועות מי שמוכך ומטהר את עצמו

זוכה לפי מדרגתו לקדושה גדולה מעין קדושת ישראל כמעמד הקדוש ביום הקדוש הזה בחר סיני, וכמו שאז נתת שער ענוה לישראל, וכאמור, כן בכל דור ודור חוזר להיות כן לכל מי שמתהר ומזכך את עצמו ביום הקדוש הזה לבוא למדת ענוה" (פאר ושפ"ט שבועות).

ואם כי עבודה גדולה בימי הספירה לטהר נפשך וגופך ליכנס אל נ' שערי הקדושה מ"ט עיקר ההכנה הוא זאת שכל תחשוב שהנך מוכן ומוזמן ליום הקדוש כ"א לה' עינינו ועיקר ההכנה הוא להחשיב א"ע כאין ואפס כי "ענין הספירה שצויתה התורה לספור ז' שבועות היינו לתקן מדות נפשו להכין עצמו בזה לקבלת התורה דא"א שתשרה קדושת התורה אלא ככלי המתוקן לזה עפ"י מדותיו ועיקר שורש כל המדות הוא מדת ענוה... וכאשר היה אז בזמן קבה"ת כי מסתמא דור דעה עשו כל מה שבכחם בימי הספירה כפי הראוי ושוב אמר הקב"ה והיו נכונים ליום השלישי מסתמא הכינו א"ע בכל מאמצי כחם שיהי' ראויים למעמד הנכבד והנוראה בהגלות נגלות צור ישראל וגואלו, לדבר עמם מן השמים והנה כבר היה כל אר"א מופכם בדעת דכבר הכין והזמין עצמו כראוי ובאמת מי שמרמה בנפשו שראוי לכך אדרבה עייין לא התחיל לעשות כלום ויתצבו בתחתית ההר היו

נצבים כולם בלבותם בתחתית המדרגות שכל אחד ואחד היה מחשיב עצמו בתחתית השפלות וזה היה

עיקר ההכנה לקבלת התורה" (ערוגת הבושם יתרה) וזאת הוא עיקר טהרת האדם ליצא מטומאות חמת שכולנו טמאים, כי עיקר הטהרה הוא ע"י שביחה והכניעה, כי האדם הוא ככלי חרס שנברא מן העפר וכדמיון הכלי חרס שנטמא שאין לו טהרה אלא שביחה, וכדתנן נשברו טהרו, וז"ש בזה"ק שישאל שיצאו ממצרים נפקו ממצאבי, ומנין הספירה היא לטהרה שידע שאין לו לעצמו, והי' לכו נשבר ויטהר כדמיון הכלי חרס הנ"ל, ועי"ז יהי' מחובר עי"ז אל הקב"ה כמ"ש אני את דכא וזהו הכנה לקבלת התורה כי התורה שורה במקום נמוך" (ישפח ישראל שבועות). וכידוע דמזוה בעי דחילו ורחימו "זוה כלל גדול בתורה שכל אדם שעושה מצוה אחת ממצוות ה' צריך לקבל עליו קודם עשיית בחינת אהבה ויראת ה', ורק ע"י בחינת ענוה שיהי' שפל בעיני וידעו שבחינת אהבה ויראה שלו אינם בשלימות שאין הקב"ה בוחר רק בנמוכי רוח כמ"ש אני אשכון את דכא" (כת עיק), ובפרט כי סגולה גדולה יש בה כי ע"י הענוה הגדולה יזכה כי אף אם לא הכין עצמו באמת יזכה לכל ההשפעות של קבלת התורה כי "הכל יכולים לקבל התורה יהי' מי שיהי', אפי' בבחינה התחתונה יכול לקבל, ובעת קבה"ת היו ישראל ג"כ במדרגת התתונה וזהו ויתצבו בתחתית ההר,

ועי"ז יכולים לקבל אבל לא כשמוגביה עצמו קצת" (בית אהרן) "וכמ"ש הרבי ר' מיכל" אם אין אני לי אם יש לאדם בחינת אי"ן ענוה והכניעה אזי מי לי יהי' מי שיהי' אשר בשם ישראל יזכה הוא לי נקשר ומחובר בהקב"ה בקשר אמיץ וחזק" (תפארת שמואל שבועות א"א) אבל ענוה זו לא שתכניסו לעצבות ומרה שחורה רק שיהי' לו לב נשבר כידוע החילוק מר' אהרן הג' מקארלין אשר אחר עצבות בא "בעט" ואחר לב נשבר בא "בלאט גמרא" ודיל "ומדת השפלות זו איננה להיות שפל בעיניו וסתפק בשפלותו שאין בזה שבה ואדרבה זה גרוע ביותר אלא להיפך שידע ויכיר שכל מה שיש לו אינו כלום, בעיניו ומצא עצמו חסר ומשתוקק מאד להשלמה וזהו מרת ישראל" (שם משפואל) "שנתחוק ונשלים עצמינו ועכ"פ נשתדל ונשתוקק מאד להשלמה במדת ענוה זו בוודאי נזכה לקבלת התורה כראוי.

שבת לפני שבועות

הנה כל ברכאן דלעילא ותתא ביומא שביעאה תליין, עלינו להתחוק לעשות בשבת זה הכנה ראוי' לחג השבועות "כי השבת הוא גדול מחג השבועות ואין יהי' הכנה לו רק מהשבת צריך להמשיך הארה להחג ויראה כל אחד להכין עצמו בקדושה ובשמחה לקבלת התורה" (בית אהרן), ובפרט אשר "השבת שקודם שבועות הוא המקור והשורש של מתן תורה שהכל מודים שבשבת נתנה תורה והוא היה אז השבת הראשון של חודש סיון וכן בכל שנה בשבת הראשון שבחודש סיון מופיע האור מהמקור של מתן תורה (תורת אמת) ובכך לקראת שבת לכו ונלכה כי הוא מקור הברכה שהוא התורה הקדושה.

מזרח מקדש

אהרות הגדולים ולהלמנים
שלא לשוח באמצע התפילה

עון זה של שיחת חולין בביהכ"ס מעכב את האולה, וכמו"ש בזה... והרי הוא ככופר בעיקר, שומו שמים על זאת, מאין בא נגע זה לישראל ולבוזת השכינה הביחל קדשו, כי עינים רואות שאיסור זה נעשה ממש היתר גמור לרוב האנשים, גם להרבה מן הלומדים, וכמה לומדים כששואלים להם איזה דין או פירוש, הם משיבים, ובאמת יוצא קלקול מזה כי הכסילים רואים מרחוק וחושבים כי דברים בטלים מדברים, ועושים גם המה בצחוק ומדברים בפיהם, ותולים עצמם באילות גדולות, והמוכיח אותם הם מתנצלים ואומרים, וכי טוב אני מפלוני שהוא למדן וחשוב, ואין ספק כי אותם הלומדים יענשו על כולם, לכן כל ידא שמים יזהר מאוד בדבר זה, אפילו להשיב בשום דבר, עד שיצא מבית הנסות, כדי שלא יענשו על כולם, כי איסור גדול הוא לדבר בביהכ"ס כלל, לא קודם התפילה ולא לאחר התפילה, ומשיחים זה לזה ומספרים מעשיות ומאורעות, ואינם זוכרים שעומדים בהיכל הקדוש במקום שהשכינה שם.

(אמנות ישראל, דרוש ד)

עוד ראיתי ונתון אל לבי לבאר בקצרה רוב חומר קדושת ביהכ"ס, ואיסור חמור במדבר בביהכ"ס שיחת חולין, וכ"ש שיחה בטילה, בהיות כי יענינו רואות שאיסור זה נעשה ממש כהיתר לכמה בני אדם, וגם קצת מתופסי התורה נלכדו בשחיתותם, ורוב עמי הארץ תולין עצמם באילו גדול לאמר, אם באמת יש עון אשר חטא בזה, איככה היתרו הפרושים את הדבר.

(שלמי ציבור, דף י"א ע"ד)

בפרט אם במחשבתו ודמיונו הוא למדן, דמלבד עונש השיחה קלה נוסף עליו עונש חמור בחילול השי"ת, שמתחלל על ידו ומחטיא את הרבים, שממנו רואים וכן עושים, אוי להם, אוי לנפשם, רחמנא לשזבן מהם מהעונש המוכן להם.

(צנור החיים, פרק י')

לימים, כאשר סיפר הרבי רבי בונים בעצמו את המעשה לפני חסידיו, בערב יום כיפור אחד, נענה ואמר:

"נעשיתי לו כאכזר, והתאפקתי בכל כוחותי מלרחם עליו, עד אשר לבסוף, נתנו לו היהודים דממתא עצה, שיתרום סכום כסף גדול ועצום לטובת הקהילה, כדי שאו, יבקשו הם ממני, בשם כל הקהל, למחול לו. שכן, על ממון הציבור לא אהיה עוד לה תקיף לוותר... 'אלמלא כן' - הסבירו לו - 'הוא לא ימחול לך לעולם ועד, יען כי בקשת לשלוח יד בתפילתו, היקרה לו יותר מנפשו'."

אחרי שנתבקש, אכן, בשם כל הקהל הקדוש מפארשיסחא, ואחרי ששמע שבועה מפורשת מפיו של הרופא, כי עד עולם לא יעלה עוד במחשבתו, אפילו לגרום רעה כלשהי לבר ישראל, הואיל הרבי רבי בונים לסלוח לו, והשיב את הפתק המוטעה לידו.

הרופא הצרפתי עמד בהטחנתו, ושלשל, סכום כביר לקופת הקהילה, אולם למרות הפצרותיהם של ראשי הקהל, לא אבה הרבי רבי בונים ליהנות מן הממון אפילו בכדי פרוטה שחוקה אחת, לקיים מה שנאמר "ובביאה לא שלחו את ידם".

היה זה קידוש ה' מופלא, אשר הותיר אחריו רושם בל ימחה.

המשך יבוא אי"ה

תפילת כבודם בעצם יומכם הקדוש, באמתלת שוא. אמנם מן השמים נעשית על כך, והנני מצהיר ומכריז, כי למדתי את הלחך הדק היטב.

"עתה, מתחנן אני בפניך, כי תשיב ליד את הפתק הארוך הזה, אשר היה לי לרועץ, כי חושש אני מן אתחייב עליו בנפשי, ופן אשלם בעדו בראשי".

ככל שהקשיבו לדברי הרופא, החלו הנוכחים לרדת אט אט לעומקם של דברים ולהבין את המתרחש.

הרופא הרשע, אשר כל מגמתו היתה להפריע לרבי בונים מתפילתו ביום הקדוש, הוטעה מן השמים, ובמקום לרשום את שמה של תרופה מסוימת, רשם בטעות את שמו של רעל חריף ומסוכן ביותר, המסוגל להמית. רבי בונים אשר הבחין מיד בטעות, טמן את הפתק בחיקו, ומעתה מונח היה בידו מסמך מפליל ביותר נגד הרופא, המצווה עליו, כרוקה, להכין את הרעל הקטלני בעבור מפקד הגדוד, בהתחשב גם בעובדה, שהמפקד כלל לא היה חולה, ולא היתה כל סיבה לרשום בעבורו מירשם, היה במסמך זה בכדי להוביל את הרופא חיש קל אל הגרדום...

אפילו בעיתות שלום, לא היו לו לרופא, סיכויים גדולים לצאת מכך בשלום, קל וחומר בעת מלחמה, כאשר גזרי דין מוות נחרצים היו על רגל אחת.

עון בל יכופר

ואולם, למרבה הפלא, לא נראה היה מתכוון רבי בונים לסלוח לרופא ולהחזיר לו את הפתק, כבקשתו.

"אילו ביקשת להרע לי בממוני, הייתי מוחל לך", השיב רבי בונים צוננות, שלא ממין שרעותותיו של הלה, "אף אילו מבקש היית לפגוע בי בגופי, ולוא אף לקחת את נפשי, הייתי סולח לך, אבל אתה, רשע מרושע, איש צר ואויב שכמונתך, לא את הרכוש ואף לא את הנפש חפצת, כי אם דווקא להפריע אותי מתפילתי בעצומי של ליל יום הכיפורים הקדוש, על כך אינני מוכן למחול, לא אסלח לך".

שעות ארוכות היה עוד הרופא הגדול רבוץ על ריפפת ביתו של רבי בונים, בוכה, מילל, מטיח את ראשו בארץ ומתחנן על נפשו, אך רבי בונים פוּשט צורה ולבש צורה, כמו לא רבי בונים, הרחום והחנן ניצב בזה, כי אם בעל לב של אבן, המסוגל לעמוד איתן מפני נוע, אל מול תחנוניו ובכיותיו של אדם הרשע למרגלותיו.

בינתיים, נודע בקהילה היהודית על המתרחש בביתו של רבי בונים, ויהודי העיר החלו לנהור שמה, כדי לחזות במו עיניהם בפלא אשר לא יאומן.

משראה הרופא כי כלתה אליו הרעה, פנה אל היהודים אשר מילאו את הבית, והחל נושא את תחנוניו באוזניהם, כי יחסו הם על נפשו ויבקשו עליו רחמים מלפני רבי בונים, הוא אף נקב בסכום עתק של כסף, אשר אותו מוכן הוא לשלם לרבי בונים בתור פיצוי, על הרעה אשר זמן לעשות לו.

לא יכלו יהודי המקום, רחמנים בני רחמנים, לעמוד בפני תחנוניו ודמעותיו של הרופא, והחלו מבקשים בעדו מלפניו של רבי בונים, כי יחוס ויסלח לו, תלה רבי בונים עיניו במהות לעומתם ואמר:

"וכי מה, רחמנים גדולים אתם יותר ממני?! הואיל ולא מצא לו הלה עניין אחר לענות בו, כי אם להפריעני מתפילתי, אינני מוכן למחול, והיא מה. על הפרעה זדונית מתפילה, מעבודת הבורא, לא שייכת מחילה".

בשליחותו של הרופא המיוחד של חיילי צרפת, אשר מסר בידיהם פתק ובו רשום תרופה, הנוחצה מאוד, לדבריו, בעבור מפקד המחנה, אשר אינו חש בטוב.

לא יאונה לצדיק כל רע

משייסי רבי בונים את תפילתו, ניגשו אליו החיילים, ומסרו לידו את פתק התרופה, אשר נכתב ונחתם על ידי הרופא, לרגע נסתמנה הבעה של זעף ומורת רוח על פני קדשו של רבי בונים, אשר הבין מיד, כי אך תואנה מבקש לו אותו רופא שונא ישראל, כדי להפריעו מתפילתו בעצם ליל היום הקדוש הזה.

ואולם, כעבור רגע כמימרא, לאחר שאך העיף מבט חטוף על הפתק שבידו, נמוגה ארשת מורת הרוח מפניו הטהורות, ובמקומה עלה חיוך רחב הטמונה בתוכה דבר מה, הוא מיהר להצניע את הפתק בחיקו, ובמילים חטופות השיב לחיילים לאמר: "מסרו לרופאכם, כי מיד לכשאסיח את תפילתי, אגש בעצמי אל מפקד המחנה, ואביא לו את התרופה..."

הדברים הברורים, אשר השמיע רבי בונים את דבריו, שיכנע את החיילים, כי הרוקח יודע את אשר לפניו, ואל להם להיכנס עמו לוויכוחים, הם שבו מיד על עקבותיהם, ופנו לשוב אל משלחם בידים ריקות. ואולם, לבותיהם של רבים מן הממפללים, אשר נכחו בהתרחשות, נתמלא חרדה ודאגה לשלמו של רבי בונים, באשר לדעתם נטל על עצמו סיכון מופלג מדי, כעבדו את מתן התרופה בעבור מפקד המחנה, הכל ידעו, כי חיילי צבא צרפת אינו בוחל בשפיכות דמים, מה גם בעיצומם של ימי מלחמה אלו.

עם תום התפילה, פנה רבי בונים לשוב לביתו, כשרבים מבני החברייא נכרכים על עקבותיו ומלווים אותו, מתוך דאגה עמוקה וכבושה, מפני הבא, לאמיתו של דבר, מצפים היו לשמוע מפיו הסבר כלשהו על הלחלתו, שלא לספק את התרופה מיד, כדרישת הרופא, על אף שסיים כבר את תפילת הלחש, ולא היה מקום, לכאורה, להחמיר על עצמו כל כך. אולם רבי בונים היה הולך ומחריש, צעדיו בטוחים, וחזונו שלווה, וכולו אומר בטחון בהקב"ה.

המחזה הזר

כאשר הלכו והתקרב אל עבר ביתו, התחילו המלווים מחכים את עיניהם בתימהון, כשהם תולים את מבטיהם בפניו של רבי בונים, כמבקשים לבחון את תגובתו כבר מן הרחוב ניתן היה לראות את דמותו של הרופא המיוחד של חיילי צרפת, כבכרוד ובעצמו, כשהוא שעון על אדן החלון הפתוח בביתו של רבי בונים, וצופה החוצה בקוצר רוח, כמצפה לשובו של רבי בונים מן התפילה. מראהו של הרופא לא אמר רוממות כל עיקר, הוא עמד בקומה שפופה, ואותות של עצבנות ניכרו היטב בחזותו.

מבלי להרבות בשאלות ומבלי להזדקק לקבלת רשות, המשיכו המלווים ופסעו בעקבותיו של רבי בונים הביתה פנימה, כאן נעשו עדים למחזה מוזר ותמוה:

ללא כל הסבר והקדמה, הפיל עצמו הרופא של חיילי צרפת מולא קומתו ארצה, למרגלותיו של רבי בונים, ובעודו מתייפף בכבי כתינוק, החל צועק וצווח בקולות משונים, כשהוא מתחנן ומבקש מרבי בונים לרחם עליו, לחוס על חייו, ולהשיב לו את הפתק אשר שיגר אליו קודם לכן...

"כאן, נגד כל אחיך" - צווח הרופא כאחוז תוזית - "מודה אני ומתודה, כי היתה זו מצדי מזימה מרושעת, להפריע את

בינו שנות דוך ודוך

מלהמת קודש בין צדיקי הדורות
סביב מלחמותיו של הקיסר נאפוליון

קיצור מפרק הקודם

גם בשעה שנאפוליון וצבאו ניצבים היו בשערי מוסקבה, לא נשתחררה פולין מנוכחותו של צבא צרפת בתחומה, מחנות של חיילי צרפת המשיכו לחצות את פולין, בדרכם לארץ רוסיה, ומהם שאף נותרו בפולין לזמן ממושך יותר, ושימשו בה כחיל מצב של שלטון צרפת, אחד הגדודים הללו, איזוה את העיר פרישיסחה למושב לו, והקים בתוכה מחנה צבאי גדול.

הרופא של צבא צרפת, אשר נתלווה אל אותו המחנה, שונא ישראל מושבע היה, במשך שהותו בעיר, הספיק להתוודע אל אורחותיהם של תושבי המקום, ובינותו היה לו יחס הכבוד המיוחד במינו שרחשו התושבים, לרבות הנוכחים, לרוקח היהודי רבי שמחה בונים בוניארד, אשר נודע לימים בתור הרה"ק הרבי 'ו' בונים מפרשיסחה זי"ע, אשר הפעיל במקום בית מרקחת ברשיון. העובדה כי מומחיותו הרבה של הרוקח היהודי קנתה לה שם גם בקרב חיילי המחנה, אשר העדיפו להיווצר באופן פרטי ברוקח היהודי, ליבשת לשעות הרפואות של רופא חיילי צרפת, לאנתה את חרונן של זה האחרון ביתר שאת, עד אשר החל לשטום את רבי בונים באופן אישי, וחיפש דרכים כיצד לשטום, חלילה, פח יוקשים לרגלו.

המזימה המרשעת

ערב יום הכיפורים תקע"ג, רגעים עילאיים של זוך ושבג מילאו את שעת הדמדומים האחרונה של ערב היום הקדוש, בבית מדרשו של היהודי הקדוש מפארשיסחה זי"ע, אשר שמו כשם רבו החוזה הק"י מלובלין זי"ע. זה מכבר שנתלכדה מסביבו חברייא עילאית של אברכים נעלים בתורת החסידות מחודדי מוח וצרופי נשמה, משכמם ומעלה גבוהים, אשר דבקו בו בחום ונהפכו לו לתלמידים מובהקים בלב ונפש, חרף היותו הוא עצמו מקושר עדיין כתלמיד נאמן, לרבו הגדול החוזה.

דמת קודש אפפה את הקהל, שעה שניגש גדול החברייא, רבי בונם - הרוקה- אל עבר התיבה. שהרי למי תהולם עטרה זו יותר ממנו, לשמש שליח ציבור ביום הקדוש, לעדה קדושה ומסוללת זו, של בעלי מוחין ובעלי תריסין. רבי בונים פתח באמירת כל נדרי, והקהל הקדוש החרד החזיק אחריו, הרקיע עמו לשחקים, עוד מעט, נדמה היה, ואש נוגה תלקח ותלהט סביב ראשי עם קודש אלה.

כאשר התייצב הקהל בתפילת הלחש של ערבית, פרצה, לפתע, אל תוך ההיכל, קבוצה של חיילי צרפת, אשר החלו צועדים בצעדים גסים בינות לקהל, מבלי להתחשב בציבור המתפללים הניצב לא נוע, ופניהם מועדות היישר על עבר המזרח: "את האדון בוניארד, הרוקה, אנו צריכים..."

אך בקושי, הצליחו אחדים מבין הקהל לבלום את התקדמותם של האורחים הזרים 'נורחה', ולהשיג את המתנתם, עד שייסיים רבי בונים את תפילת הלחש שלו, תוך כדי כך נודע מפיהם של החיילים, כי הם באים

יסודי התורה

אי כתיבה כדבור דמי

דף ע"א. גמ' אמר רב זירא אי קשיא לי הא קשיא לי דתניא אם לא יגיד פרט לאלם שאינו יכול להגיד אמאי הא יכול להגיד מתוך הכתב א"ל אביי עדות קאמרת שאני עדות דרחמנא אמר מפיהם ולא מפי כתבם.

בשו"ע (ס' מ"ז ס"ג) נפסק דהכותב בדברי תורה אע"פ שאינו קורא צריך לברך ברכת התורה, והט"ז (שם סק"ב) הוכיח מסוגיין דכיון דגבי עדות גלי לן קרא מפיהם ולא מפי כתבם, ע"כ דכתיבה לאו כדבור דמי, וא"כ לא שייך לברך ברכת התורה ע"ז, וע"כ מסיק לענין מעשה דראוי לכל כותב בד"ש שיוציא בוודאי מפיו קצת תיבות להניצל מתוך ברכה לבטלה, ובלא"ה אם אומר יברך אחר ברכת התורה הרי לומד ד"ת בפה. אמנם סופר שמעתיק ספר וכוונתו לעשות פעולה להרויח ממון, וודאי דאין לו לברך תחילה דלא הוי כלומד, עכ"ד הט"ז.

והנה הגאון **רבי וואלף אייגער** (בש"ת רע"א סי' כ"ט) הקשה עוד דאם נאמר כתיבה כדבור דמי, תקשי מנתי' דמס' תרומות (פ"א מ"א) חמשה לא יתרומו אחד מהם הוא אלם, והטעם מפני שאינו יכול לברך, ואם נאמר דכתיבה כדבור דמי שפיר יכול לברך ע"י הכתיבה ולכוון לצאת בזה. אלא וודאי דלא מהני, דכתיבה לאו כדבור דמי. והגאון **רבי עקיבא אייגער** (שם סי' ל') השיב לו על ראייה זו, דהא בלא"ה קשה אם נידון דכתיבה כדבור דמי, איך מצינו ידיו ורגליו בסופרי סת"ם שכותבים שם הוי"ה, הא איסור לקרותו ככתיבתו בזמן הזה. וע"כ צריך לחלק דהיכי דמכוין להיפוך דכתיבתו לא יחשב לקריאה לא מקרי קורא השם, וא"כ ממילא לא משכחת דיברך בכתב, כיון דהכתב יחשב לו לקריאה הוי כקורא את השם, ברם זהו טעות דהא מ"מ יכול לכתוב השם כקריאתו בשם אדני, עכ"ד.

ובאשל אברהם (בוטשאטש, סי' מ"ז) כתב דאפילו אם קיי"ל דהכותב בד"ת מברך ברכה"ת אין חשש לכתוב הברכות וכמו שהונהג כעת להדפיס נוסחי הברכות בכל אותיות שמות הק' ושם הוי"ה ב"ה וב"ש בנקודותיו, כי להא מילתא לכו"ע אין כתיבה כדבור, גם שלא ניתן להאמר כעת, ואין חוששין לברכה לבטלה או הזכרה בחינם, כי רק לגבי לימוד מצינו שהכתיבה היא מצוה כדבור דכתיב כתבו לכם השירה וכו', והתורה הקדושה ניתנה בכתב, ואף שסגנון כתב שלנו בנייר ושלא בכתב הקדוש אינו יוצא ידי חובת כתיבת ספר השירה בזה, ולא ניתנה התורה הק' בסגנון כתב זה, מ"מ מצד התלמוד אין הפרש בכתיבה, ויוצא ידי חובת לימוד התורה בכל כתיבה כל דהו, משא"כ לגבי אזכרות ומצות ברכה שאפילו כתב בסגנון סת"ם הק' ממש אינו כאמירת ברכה בפה ממש, ואין יוצא ידי חובת ברכה זה בשום אופן, וכן הוא למצות תפילה.

ובשו"ת שב יעקב (יו"ד סי' מ"ט) כתב לחלק דמ"ע של ת"ת נפקא מפסוק ושנתם לבניך ולמדתם את בניכם, ומשו"ה ממעטין הרהור, דבהרהור לא שייך ללמד את בניו, משא"כ בכתיבה עדיף בזה מהרהור, דע"י כתיבה יכול ללמד אחרים והוא בכלל ושנתם.

מנהג ישראל תורה

כסא דברכתא (כג) מוס של קידוש

ע' תיבות בקידוש

נתבאר בפירוש כי יש ע' תיבות בסדר ויכולו ובסדר הקידוש, ל"ה תיבין בויכוח, ול"ה בקידוש, ולכן אותם הנוהגים לומר, אחר תיבות זכר ליציאת מצרים, כי בנו בחרת ואותנו קדשת מכל העמים ושבת קדשך וכו', הם טועים טעות גמור, כי מוסיפין בחשבון התיבות, ואין לומר גירסא זו, אלא בקידוש של יו"ט בלבד, והטועים העתיקוהו משם, בסדר הקידוש של שבת. (שער הכוונות)

הנוסח 'כי בנו בחרת'

כי בנו בחרת ואותנו קדשת מכל העמים, כן הוא נוסח הקידוש שנתקן מקדמונים.

(סידור הרב, בעל התיניא)

אופן שתיית הכוס

ישתה מהקידוש מיושב. (פרי עץ חיים)

עד שישיב, דאמרין גנאי הוא לתלמיד חכם שיאכל וישתה מעומד, וראוי לכל אחד לעשות את עצמו כתלמיד חכם בדבר. (מחצית השקל, סי' רצ"ח)

אחיות הכוס עד השתיה

ועי' בעמודי שמים להגאון מו' יעב"ץ בשם אביו הגאון ז"ל שהיה אוהו הכוס בידו עד אחר הברכה, והיה מלעיג על המניחים הכוס מידם בסיום ברכת המזון. (שערי תשובה, סי' ק"ע)

לשייר יין מקידוש להבדלה

אמר ר' יוחנן שלשה מנוחלי עולם הבא, אלו הן הדן בארץ ישראל והמגדל בנו לתלמוד תורה, והמבדיל על היין במוצאי שבתות מאי הוא דמשייר והוא דמשייר מקידושא לאבדלתא. (נפיש פסחים ק"י)

הבדלה על כוס של קידוש

לפי פשוטו נראה, דרצה לומר שמשייר מאותו כוס יין שקדש עליו מעט, ומוסיף עליו בשעת הבדלה ומבדיל, וזהו עיקר המצוה, שהיין שנתעבד בו המצוה בעילוי יומא, וקידש בו עליו את השבת, עליו בעצמו יבדיל, כי גם ההבדלה מקדושת שבת הוא. (פרישה, סי' רע"א)

לקדש על כוס גדול

וטוב לקדש על כוס גדול, שישיר מאותו הכוס לקדוש היום ולהבדלה. (מגן אברהם, סי' רע"א)

שיטעמו המסובים מהיין

מצוה מן המובחר שיטעמו המסובים מיין הקידוש. (שו"ע סי' רע"א)

לצאת ברכת בפה"ג מהמקדש

המנהג פשוט במדינותינו שכל אחד מברך לעצמו בין בפת ובין, ובין בשאר דברים, בין ברכה ראשונה, ובין אחרונה, אלא שבליל שבת כשבעה"ב מוציא את האורחים בקידוש היום, יכולים לצאת גם בברכת בפה"ג, דאם מברך אח"כ בפה"ג עושה כבית שמאי, דמברך על היום ואח"כ על היין, או יברך בפה"ג עם בעה"ב בשתיקה. (שולחן הטהור, קאמארנא)

לברך בפה"ג בעצמן

שהמנהג עתה שהבני הבית שטועמין מכוס הקידוש מברכין ברכת היין בפני עצמן.

(מטה אפרים)

הרבנית מפרסיטיק ע"ה, מלומדת היתה בדיני השו"ע, מנהג ישר נהגה בצמחה, שאחר שגמר בעלה את הקידוש, בליל שב"ק ויו"ט, פתחה מיה לדבר ולשווחה, ולהפסיק בטרם טעמה מן היין, כדי להראות שאינה יוצאת בברכת בפה"ג שלו, ותוכל אחרי כן לברך מעצמה כשתשתה. (דברי חנה, קאלאשיץ)

קהל ימב לב דיסאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א פנייהו ק"ו של"ם תוכני"א

ברכת מזל טוב

באותנות כבוד וזקף וברגשי גיל ושמחה, הננו משגרים בזה ברכותינו ואיחולינו, אל מול ידידינו אנ"ש פנייה"ק.

הרה"ג ר' דוב בער קליין שליט"א
והאביו הרה"ג ר' דוים שלום קליין שליט"א
לרגל נישואי בנו
ה"פארשפיל" יתקיים א"יה במועצת"ק בואלם "קאל"ב

הרה"ג ר' יהושע גראס שליט"א
לרגל אירוסיו בתו

וזאת הברכה, שתרו רוב נחת דקדושה מהם ומכל יוצאי הלענים, אביה"ר.

הוצאות הגליון נתנדב ע"י

הרה"ג ר' שלום שניצלער שליט"א
לרגל אירוסיו בתו למז"ט

הון שיר ושבה

בשבח ושירתא, אמירה דכוותא, לשגר כסא דברכתא, קדם ראש משפחתא, אביו רועינו, הצמוד באהבה לקירות לבינו, יום ולילה דואג לשלומינו, יום ולילה לא ישובת במעשיו הכבירים להנות בהם אנשים, מעלותיו ומדותיו לרוב נשלמים. תמים במעשיו, וחסיד בכל דרכיו, תורה עבודה וגמ"ח אצלו נצמדים, במעלות ובמדות משוקדים, אהוב על הבריות, מקבל את כל אדם בסבר פנים יפות, כשמו הטוב כן תהילתו, יבואו ויגידו צדקתו.

הרה"ח ר' יהושע גראס שליט"א

ומנב"ת אמני - חמותי הצנוה"ת שתח"י

להלל השמחה שבמעונעו באירוסיו בתם - איתותינו שותח"י

והברכה אחת הוא לכבוד זקנינו החשוב והנכבד, זקן ונשוא פנים, ירא ושלם, ותיק וחסיד, כש"ת **הרה"ח ר' יעקב מאיר קוביטשעק שליט"א** ולכבוד זקנתנו הצנוה"ח מנשים באהל תבורך **מרת גראס שתח"י**

יהי"ר שיזכו לרוות רוב נחת דקדושה מכל יו"ח עד מאה ועשרים שנה, עדי נזכה לעלות לציון ברינה, אמן ואמן.

הל"ד המברכים מתוך שמחה והערצה, בנכס - חתנכס מרדכי מנחם זאב, אלהן שלמה זלמן, אהרן משה, יואל, ישראל אריה, חיים, משה יוסף שפילמאן

מודעה רבא לאורייתא

הננו להודיע לכל חברי קהילתנו שיחיו שלקראת חג השבועות הבעל"ט יתקיים א"יה

שיעור בפרקי אבות ודרשת הכנה והתעוררות

ע"י **הרה"ג ר' נפתלי צני מאנדרער שליט"א**

בשעה 7:10 - כהיכל בית מדרשינו "ברך משה"

והי"ר שזנכה להכנה דרבה לזמן מתן תורתינו, עדי נזכה לביאת גואל"ב בא"א.

ברכות תורתא
ההנהלה